

Zarejestrowane w Warszawie 14 lutego 2005

Partnerzy wspierający;

AUIPE – BAPE- DAES – EnMS Polska - ERG s.c. – FEWE – FPE – GIG – ISOQAR – NAPE – PCT – RAPE- RAPEiS - STERNET

Warszawa dn. 14.07.2025 r

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52-54
00-922 Warszawa

Szanowni Państwo,

W związku z konsultacjami projektowanych zmian legislacyjnych w zakresie efektywności energetycznej W imieniu Ogólnokrajowego Stowarzyszenia "Poszanowanie Energii i Środowiska" (SAPE-POLSKA) - dalej "SAPE" przedstawiam w poniższej tabeli uwagi i propozycje. Różny charakter oraz różna perspektywa czasowa możliwości ich uwzględnienia wymusiła podział na dwie kategorie: do rozważenia w najbliższym czasie oraz w dalszej przyszłości. Pozostajemy otwarci na współpracę.

Tabela 1. Propozycje i uwagi do rozważenia w najbliższym czasie:

lp.	Aspekt	Podejście obecne / problem	Podejście oczekiwane / rozwiązanie	Uzasadnienie
1	Sprawność oceny AEE	ocena przez zespół URE generująca opóźnienia i nie dająca realnych szans na zwiększenie skali w odpowiedzi na zwiększenie celu krajowego	Przeniesienie weryfikacji AEE do podmiotu / podmiotów mających lub mogących łatwo i elastycznie pozyskiwać adekwatnie szerokie i zróżnicowane kompetencje techniczne wraz z zabezpieczeniem odpowiedniego finansowania takich działań (albo z budżetu Państwa, albo pozabudżetowo z opłat od wnioskodawców). Propozycje podmiotu/podmiotów: a) wyższe uczelnie techniczne b) UDT c) KAPE d) Instytut Energetyki e) jakkolwiek inny podmiot dający rynkowi stabilną perspektywę ciągłości działania, odpowiednich kompetencji i powtarzalności ocen	System BC zawierający efekt zachęty powinien zapewniać wnioskodawcom przewidywalne zasady
2	Duże zróżnicowanie obszarów i zagadnień technicznych w AEE, stosowanie odpowiednich	W przypadkach niestandardowych przedsięwzięć URE często kwestionuje zastosowane sposoby wykazywania efektu, np. czasem nie uznaje zastosowania norm	Powołanie jednostki organizacyjnej lub wykorzystanie istniejącej instytucji (patrz pkt 1. powyżej), której by postawiono cele oraz nadano kompetencje do: a) wydawania oficjalnych opinii w zakresie techniczno-merytorycznym,	AEE w systemie BC obejmują bardzo zróżnicowane obszary i zagadnienia techniczne, więc sposoby wykazywania efektu energetycznego są adekwatnie

	norm w obliczeniach AEE	międzynarodowych, czasem wymaga zastosowania określonych przez siebie wartości niezależnie od metod obliczeniowych wykorzystywanych powszechnie w audytingu energetycznym. Nie jest ustanowiony funkcjonalny system odwołań od stanowiska wyrażanego przez URE.	b) udziału przy rozstrzyganiu ewentualnych sporów, c) wydawania oficjalnych interpretacji w zakresie techniczno-merytorycznym stosowanych przepisów, metod obliczeniowych sposobów wykazywania efektu energetycznego d) publikowania oficjalnych przykładów obliczeń i metod wykazywania efektu energetycznego dla typowych i nietypowych przypadków Dodatkowo, przywołanie w rozporządzeniu w sprawie AEE odpowiednich norm oraz standardów jako podstawy do obliczania efektu energetycznego, m.in.: ISO 17741 General technical rules for measurement, calculation and verification of energy savings in projects; ISO 50015 – Measurement and verification of energy performance; IPMVP – International Performance Measurement and Verification Protocol. Ponieważ powyższe normy i standardy nie są przetłumaczone oficjalnie na język polski, rekomenduje się zlecenie Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu zadania ich przetłumaczenia.	zróżnicowane (różne normy, różne metody). Zasadnym jest ewolucyjne budowanie wiedzy wśród uczestników rynku nt. metod, które można wykorzystywać i które będą akceptowane w procesie weryfikacji. Zasadnym również jest wykorzystanie istniejącego dorobku normalizacyjnego, który na obecnym etapie wymaga jedynie przetłumaczenia i włączenia do katalogu norm polskich przez PKN, co jest związane z koniecznością wyasygnowania niedużych nakładów finansowych (szacuje się je na kilkadziesiąt tysięcy złotych).
3	Skala zasobów, które Państwo jest skłonne alokować do osiągnięcia celu zwiększenia efektywności energetycznej	Do obsługi systemu BC z budżetu Państwa przeznaczono do tej pory kilka etatów w URE. Koszt uzyskania oszczędności energii w systemie BC jest o rząd wielkości niższy od alternatywnych systemów oraz jest w większości ponoszony pozabudżetowo przez odbiorców końcowych energii oraz realizatorów przedsięwzięć. Dalsza redukcja zasobów, które Państwo jest skłonne alokować wydaje się nie być uzasadniona. W szczególności rozważane zmniejszenie odsetka	Utrzymanie zasady poddawania weryfikacji AEE dla przedsięwzięć innych niż obliczone metodą uproszczoną. Ale wyznaczenie do tego zadania podmiotu posiadającego adekwatne kompetencje i możliwość sprawnego prowadzenia procesu (patrz pkt. 1. powyżej). Dla AEE obliczonych metodą uproszczoną wprowadzenie weryfikacji określonego odsetka. Zwiększenie zasobów dedykowanych do racjonalnej obsługi systemu BC od strony merytoryczno-technicznej (patrz pkt. 2. powyżej). Alokacja dodatkowych dedykowanych zasobów na usprawnienie procesu odwołań od decyzji URE w zakresie merytoryczno-technicznym (poza kwestiami wynikającymi z KPA). Ograniczenie opłacalności wnoszenia opłaty zastępczej przez podmioty zobowiązane oraz	Celem nadrzędnym jest uzyskanie przez krajową gospodarkę realnych oszczędności energii w wolumenie nowych ok. 500-1000 tys. toe/rok, co się przekłada na dodatkową oszczędność kosztów energii o skali wartości ~3-6 mld PLN/rok (czyli ~30-60 mld PLN/rok po 10 latach działania systemu), więc zasadnym wydaje się dostosowanie rozwiązań adekwatnie do skali oczekiwań i alokowanie odpowiednich zasobów uprawdopodobniających osiągnięcie celu. W tym celu należy raczej wdrożyć mechanizmy wspierające ewolucyjne

		AEE poddawanych weryfikacji rodzi istotne ryzyka, przede wszystkim w zakresie degradacji jakościowej rynku.	stymulowanie w kierunku konieczności dokumentowania uzyskanych oszczędności w wyniku realizacji faktycznych przedsięwzięć modernizacyjnych.	budowanie trwałego i jakościowego rynku zbudowanego na wiedzy i racjonalnych zasadach. W tym świetle w szczególności pozostawienie większości AEE bez weryfikacji może rodzić ryzyko degeneracji tego wciąż młodego rynku podobnie jak miało to miejsce w przypadku ŚChE. Dla firm audytorskich mogłoby to skutkować koniecznością konkurowania poziomem odwagi w wykazywaniu jak największych oszczędności energii w audytach EE zamiast kompetencjami technicznymi oraz umiejętnością precyzyjnego modelowania procesów energetycznych. Zaś zwrotnie dla przedsiębiorstw redukował by się dostęp do doradców pomagających im przechodzić przez rzeczywisty proces transformacji energetycznej.
4	wiarygodność wykazywanych efektów energetycznych	Oszczędności energii wykazywane w AEE w części przypadków mogą budzić wątpliwości pod względem ich zgodności z rzeczywistością.	Wprowadzenie zasady fizycznej weryfikacji części zrealizowanych przedsięwzięć na miejscu przed wydaniem decyzji administracyjnej. Do określenia pozostaje ustalenie odsetka oraz zasad wyboru - np. 5% największych. Dodatkowo można rozważyć wprowadzenie weryfikacji dla określonego odsetka projektów na które wydano już pozytywne decyzje i przyznano BC.	Celem nadrzędnym jest uzyskanie przez krajową gospodarkę realnych oszczędności energii. W tym świetle warto wdrożyć mechanizm mający na celu zbliżenie poziomu oszczędności wykazywanych teoretycznie do rzeczywistych. Realna perspektywa kontroli na miejscu powinna ograniczyć niekorzystne tendencje.
5	dostęp do informacji o procesie wydawania BC	Szereg wniosków do URE o udostępnienie informacji publicznej ze strony uczestników rynku zostało	Nałożenie obowiązku transparentnej sprawozdawczości zawierającej odpowiednią ilość szczegółów dotyczących składanych wniosków oraz wydawanych	Transparentny i nie limitowany dostęp do informacji o przebiegu procesu pozwoleń uczestnikom rynku

		rozpatrzonych odmownie. Taki stan rzeczy uniemożliwia dostosowanie się do rzeczywistości. Uczestnicy rynku nie mogą również wesprzeć legislatora oraz regulatora swoimi analizami z powodu braku danych do przeanalizowania.	decyzji. Przykładowy oczekiwany zakres informacji i danych został opisany w korespondencji prowadzonej przez ZAE: https://zae.org.pl/informacja-o-wystosowaniu-przez-zae-wniosku-o-udzielenie-informacji-w-kwestii-stanu-rozpatrywania-przez-ure-wnioskow-o-biale-certyfikaty/	wspierającego realizację celu krajowego w zakresie oszczędności energii na podejmowanie optymalnych decyzji biznesowych.
6	Wybór ścieżki realizacji zapisów Art 28.EED zarówno w okresie przejściowym jak i modelu docelowego zgodnego ze standardami UE: systemu kwalifikacji, certyfikacji i akredytacji	Obecny sposób potwierdzania kwalifikacji do sporządzania AEE nie wypełnia przesłanek Art 28 EED	Rozumiejąc konieczność szybkiego dostosowania prawa krajowego do wymagań EED rekomenduje się aby całe zadanie podzielić na etapy, gdzie pierwszym etapem będzie rozwiązanie pomostowe, ale dające możliwość dalszej ewolucji. Rozwiązaniem tym może być system kwalifikacji oparty o sprawdzone rozwiązanie wdrożone na pdst. Ustawy o OZE - System certyfikacji instalatorów OZE. Może się ono opierać na następujących elementach: 1. Podstawy prawne i organizacyjne Organ nadzorczy: Urząd Dozoru Technicznego (lub alternatywnie KAPE / Instytut Energetyki / NFOŚiGW jako jednostka wspierająca) 2. Certyfikowane kompetencje System mógłby obejmować certyfikację audytorów w rozróżnieniu na specjalizacje, np.: a) Audytor w sektorze budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej b) Audytor w sektorze przemysłowym / przedsiębiorstw c) Audytor efektywności energetycznej (w systemie białych certyfikatów) 3. Wymagania dla kandydatów a) Wykształcenie techniczne (preferowane kierunki: energetyka, inżynieria środowiska, budownictwo) b) Doświadczenie zawodowe (np. 2 lata w obszarze audytów lub zarządzania energią) c) Ukończony kurs certyfikacyjny w jednostce akredytowanej d) Egzamin państwowy z wiedzy	Pierwszy etap dostosowywania przepisów do wymagań Art 25. EED może być oparty o sprawdzone i stosunkowo łatwe do implementacji rozwiązanie. Niemniej, w dalszej kolejności (na przestrzeni następnych lat) zasadnym jest uruchomienie procesu opracowywania regulacji z zastosowaniem koncepcji Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, co pośrednio wynika z wymogów wynikających z Dyrektywy 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych dla wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w jednym państwie członkowskim, w celu wykonywania zawodu w innym państwie UE, oraz wynika bezpośrednio z Europejskich Ram Kwalifikacji (EQF – European Qualifications Framework) https://prk.men.gov.pl/

			teoretycznej i praktycznej (studium przypadku, interpretacja danych pomiarowych, rozliczenia energii) 4. Egzamin i szkolenia a) Egzamin organizowany przez UDT lub inną wskazaną instytucję, b) Standaryzacja zakresu wiedzy (wzorem rozporządzenia do OZE), c) Obowiązkowe szkolenia uzupełniające co 5 lat. 5. Rejestr i nadzór a) Rejestr certyfikowanych audytorów prowadzony przez UDT lub inny centralny podmiot, b) Nadzór nad jakością wykonywanych audytów oraz audytowanych przedsięwzięć (np. losowe kontrole, analiza dokumentacji - patrz pkt. 3 oraz 4 powyżej), c) Możliwość zawieszenia lub cofnięcia certyfikatu za rażące naruszenia. 6. Charakterystyka certyfikatu a) Ważność: 5 lat b) Możliwość odnowienia na podstawie: i) Udokumentowanej działalności zawodowej, ii) Odbycia szkoleń aktualizujących. iii) Obowiązkowo egzaminu 7. Obowiązek certyfikacji – kiedy będzie potrzebny? Wymóg posiadania certyfikatu: a) W przypadku sporządzania audytów do uzyskania białych certyfikatów, b) Przy audytach efektywności energetycznej dofinansowywanych ze środków publicznych (FEnIKS, programy NFOŚiGW, itp.), c) Dla audytów energetycznych przedsiębiorstw (zgodnie z ustawą o efektywności energetycznej).	
--	--	--	--	--

Tabela 2. Propozycje i uwagi do rozważenia w późniejszym czasie

lp.	Aspekt	Podjęcie obecne / problem	Podjęcie oczekiwane / rozwiązanie	Uzasadnienie
1	Ograniczanie kosztów obsługi systemu oraz upraszczanie procesu w	Nawet dla prostych przedsięwzięć konieczne jest opracowywanie AEE. Ułatwieniem	Rozpoczęcie prac nad automatyzacją obliczeń efektów energetycznych dla prostych modernizacji wzorem rozwiązań francuskich poprzez zastosowanie katalogu działań	Dla prostych przedsięwzięć modernizacyjnych jak np. modernizacja oświetlenia wydaje

	uzasadnionych przypadkach	jest katalog działań dla których można opracować AEE metodą uproszczoną.	standaryzowanych, co w konsekwencji prowadzioby do zredukowania zapotrzebowania na wykonywanie AEE dla nich. https://kape.gov.pl/blog/aktualnosci-kape-1/katalog-dziaan-standaryzowanych-jak-usprawnic-programy-wsparcia-oszczedzania-energii-735 W międzyczasie należy rozważyć poszerzenie katalogu przedsięwzięć, dla których można wykonać AEE metodą uproszczoną.	się zasadnym dalsze uproszczenie metod wykazywania efektu energetycznego w celu uwolnienia zasobów na rynku audytorskim do obsługi bardziej wymagających AEE.
2	Wybór ścieżki realizacji zapisów Art28.EED zarówno w okresie przejściowym jak i modelu docelowego zgodnego ze standardami UE: systemu kwalifikacji, certyfikacji i akredytacji	Niezbędne kwalifikacje zawodowe audytora energetycznego / efektywności energetycznej są obecnie praktycznie nieuregulowane. Taka sytuacja skutkuje nadmiernym zróżnicowaniem jakości realizowanych audytów, trudnościami strony popytowej z zatrudnieniem właściwego audytora oraz trudnościami ze strony podaźowej tych usług przy konkurowaniu kryteriami jakościowymi.	Uruchomienie systemu ZSK - Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w tym opis niezbędnych kwalifikacji w sektorze energetyki/budownictwa np. audytor efektywności energetycznej.	Zgodnie z dyrektywą EPBD, oraz EED państwa członkowskie mają zapewnić wykwalifikowanych, certyfikowanych ekspertów, którzy potwierdzają swoje kompetencje przed Instytucjami Certyfikującymi. Realizowane być to powinno poprzez Zintegrowany System Kwalifikacji pod nadzorem Zewnętrznego Podmiotu Zapewnienia Jakości. Zapewnienie funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz nadzór nad nim pełni Instytut Badań Edukacyjnych Państwowy Instytut Badawczy (IBE) poprzez współtworzenie Sektorowych Ram Kwalifikacji ZSK w tym w Budownictwie i Energetyce - SRKe (obecnie w procesie aktualizacji pod kątem zazielenienia), IBE nadzoruje proces tworzenia nowych kwalifikacji np. audytor efektywności energetycznej, które są rejestrowane w Zintegrowanym

				Rejestrze Kwalifikacji. Ministrowie odpowiedzialni za działy: budownictwa, energii oraz kształcenia ustawicznego winni skoordynować prace. Obecnie KPO daje możliwość sfinansowania tzw. Zazielenienie Ram tak SRKb i SRKe
3	Dostępność na rynku osób adekwatnie wykwalifikowanych do sporządzania różnego rodzaju audytów energetycznych / efektywności energetycznej.	Brak modelowego rozwiązania z wykorzystaniem ZSK w procesie szkolenia i certyfikacji audytorów efektywności energetycznej, osób do doradztwa w zakresie efektywności energetycznej. Konieczność koordynacji zasad kwalifikacji zawodowej grupy zawodowej obejmującej swoją działalnością przekrojowo różne obszary.	Powołanie międzyresortowego zespołu, który opracuje hemogram rozwoju tzw. kwalifikacji rynkowych w auditingu energetycznym i EE. Należy zidentyfikować normy adresowane w art28.u4 EED. Opis nowych kwalifikacji odpowiadających na potrzeby rynku efektywności energetycznej, zgodnych z dyrektywą EPBD, EE	Dzięki nowym kwalifikacjom w sektorze zielonej energetyki i EE na rynek trafią wyszkoleni oraz certyfikowani specjaliści w odpowiednio dużej liczbie. Kompetencje specjalistów potwierdzone przez niezależne Instytucje Certyfikujące zgodne z zapisami dyrektywy o ZSK zapewni efektywne inwestowanie funduszy z KPO na efektywność energetyczną.
4	Zapewnienie obiektywności i transparentności podmiotów uczestniczących w procesie certyfikacji zawodowej audytorów	Skoncentrowanie w jednym podmiocie niezależnych uprawnień do nadawania i odbierania certyfikacji zawodowej rodzi ryzyko obniżania obiektywności i transparentności procesu.	Zapewnienie rozdziału jednostki szkolącej od prowadzącej proces certyfikacji oraz od prowadzącej proces weryfikacji. Uprawnienia w postaci Certyfikatu winna nadawać Instytucja Certyfikująca, która jest nadzorowana przez Pomiot Zewnętrzny Zapewnienia Jakości, który jest nadzorowany przez właściwe ministerstwo. Instytucja Certyfikująca nie powinna być jednocześnie jednostką szkolącą. Proces weryfikacji (wyrównowej) powinien być prowadzony przez niezależny podmiot.	Zapewnienie obiektywności i transparentności podmiotów uczestniczących w procesie certyfikacji zawodowej audytorów wydaje się niezbędne ponieważ audyty energetyczne / efektywności energetycznej mają wpływ na wydatkowanie środków publicznych.
5	Zapewnienie procesu samodoskonalenia i potwierdzenia kwalifikacji oraz	Tempo rozwoju technologii w zakresie efektywności energetycznej oraz narzędzi	Ustanowienie procesu ciągłego doskonalenia zawodowego audytorów poprzez konieczność odnawiania okresu ważności uprawnień w cyklu co najmniej dopasowanym do tempa	Należy przewidywać, że zarówno normy techniczne, przepisy oraz technologie w zakresie efektywności

	uzyskanego uprawnienia	wykorzystywanych w audytingu energetycznym wskazuje na konieczność ustanowienia procesu ciągłego doskonalenia zawodowego audytorów.	zmian w przepisach krajowych i unijnych.	energetycznej będą podlegać dynamicznym zmianom. Poświadczenia kwalifikacji zawodowej mogą na przestrzeni kilku lat okazać się nieaktualne.
--	---------------------------	--	---	--

Z poważaniem,

Marek Amrozy
Wiceprezes Zarządu SAPE-POLSKA